

עת"א 26354/02/15 - אמיר נעימה, נגד הממונה על עבודות השירות, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

12 אפריל 2015

עת"א 26354-02-15 נעימה נ' משטרת ישראל/שירות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

העותר אמיר נעימה, ת"ז 305317190

ע"י עו"ד רונן חליוה

נגד

המשיבים

1. הממונה על עבודות השירות

ע"י היעוץ המשפטי של שב"ס

2. מדינת ישראל

ע"י פרקליטות פלילית מחוז חיפה

פסק דין

הרקע לעתירה וטענות הצדדים:

בפני עתירת אסיר, אשר הוגשה בהתאם לסעיף 51ט(ג) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, המופנית נגד החלטת מפקד המחוז הצפוני של שב"ס שאימץ את המלצת הממונה על עבודות השירות והורה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות ונשיאת יתרת העונש במתקן כליאה. העתירה הוגשה בהמשך לעתירות שהוגשו בעת"א 53849-09-14 (העתירה הראשונה) ועת"א 34922-12-14 (העתירה השנייה).

העותר נדון למאסר של 6 חודשים אשר ירוצה בעבודות שירות (ת"פ 17415-11-10 וע"פ 5521/12). ביום 9.2.14 החל העותר בריצוי עבודות השירות. ביום 25.8.14 נערך לעותר שימוע בעניין הפסקת עבודות השירות וביום 28.8.14 הוחלט כי העותר יפסיק את עבודות השירות וישא את יתרת עונשו בבית הסוהר. על החלטה זו הגיש העותר עתירתו הראשונה, במסגרתה קבע ביהמ"ש כי מאחר שלדברי העותר הוא אינו יודע קרוא וכתוב ולא ברור אם העותר הבין את מהות הליך השימוע ואת זכותו להיות מיוצג, ייקבע לעותר מועד נוסף לשימוע. בהתאם להחלטת ביהמ"ש נערך לעותר שימוע נוסף ביום 10.11.14. בעקבות ההחלטה שניתנה בשימוע הנוסף הוגשה העתירה השנייה, במסגרתה הסכימו הצדדים על מחיקת העתירה והחזרת העותר לשימוע נוסף. בהתאם לכך נערך לעותר שימוע נוסף.

כעת טוען העותר כי במסגרת השימוע הנוסף שנערך נשאל העותר שתי שאלות שלא היה זה ראוי וסביר לשאול אותן וכן לא היה ראוי לגבש החלטה על בסיס תשובותיו לשאלות אלו. נטען כי העותר נשאל: האם יתייצב לריצוי יתרת עבודות השירות גם אם ערב קודם לכן אביו הנרקומן יכה פעם נוספת את אמו וזאת בנוכחות אחיותיו הקטינות; והאם העותר יתייצב לריצוי יתרת עבודות השירות גם אם הדבר כרוך בנסיעה בתחבורה ציבורית במשך למעלה משעה. העותר השיב בשלילה לשתי השאלות הנ"ל. נטען כי אין זה סביר שקושי אובייקטיבי זה לא מותיר מנוס אלא בהטלת מאסר של ממש מאחורי סורג ובריח. נטען כי דווקא תשובותיו הכנות של העותר מלמדות על אופיו, רצינותו וכוונתו לסיים את עבודות

השירות כראוי. נטען כי מתסקירי שירות המבחן בעניינו של העותר עולה תמונה קשה, המלמדת על נסיבות אישיות קשות. נטען כי אין מניעה לשבץ את העותר במקום שאינו כה מרוחק ממקום מגוריו ובכך לחסוך ממנו הוצאות נסיעה שאין ידו משגת. כן נטען כי תהיה זו טעות להורות על הפקעת עבודות השירות ובכך להביאו לחשיפה לתרבות עבריינית וגדיעת ההליך השיקומי הארוך והמוצלח. נטען כי גם אם העותר נעדר ממקום העבודה מספר רב של פעמים, הוא דאג לקבל אישור על כך מראש ובפעמים שלא קיבל אישור היה מדובר בנסיבות קשות ויוצאות דופן אשר התבייש לחשפם בפני הגורמים הרלוונטיים. עוד נטען כי לאחרונה השתנו הנסיבות אשר מנעו ממנו לסיים כראוי את ביצוע עבודות השירות, העותר התחתן ועבר לגור מחוץ לבית הוריו, אחיו הצעיר השתחרר מבית הסוהר והוא זה שמשגיח כעת על ארבעת אחיותיו הקטניות ועל אמו מפני אביהם. על כן מבקש העותר לבטל את ההחלטה על הפסקה מנהלית של עבודות השירות ולהורות על המשך ריצוי יתרת המאסר בעבודות שירות.

המשיב טוען כי העותר החל את ריצוי עונשו ביום 9.2.14 ובאוגוסט 2014 הוחלט על הפסקה מנהלית של עבודות השירות מאחר שהעותר ריצה כשלושה חודשים בלבד בתקופה של חצי שנה. לעותר נותרו לריצוי 68 ימים בעבודות שירות שהם 101 ימים לריצוי מאסר בפועל. נטען כי העותר לא השכיל להעריך את העונש השיקומי שהוטל עליו ואת הניסיונות הרבים של הממונה לשלבו בעבודת שירות. נטען כי העותר לא הפנים את האחריות המוטלת עליו כעובד שירות, מאשים אחרים ותולה בנסיבות חיצוניות את התנהלותו ואינו בשל לקבל אחריות ולרצות עונש זה. נטען כי עורך השימוע פירט בהחלטתו כי העותר אינו מבין את הנדרש ממנו, מעלה דרישות בנוגע להשמתו במקומות תעסוקה הנוחים לו ואינו מצליח לקבל אחריות להתנהלותו הבעייתית. עוד נטען כי לעותר בוצעו 4 שיחות בירור ואזהרות במהלכן הובהר היטב לעותר תפקודו הלקוי, היעדרויותיו הרבות ממקום התעסוקה, והעותר התחייב וחזר והתחייב לסיים את ריצוי עונשו ללא בעיות. נטען כי שיחות הבירור נעשו בעל פה והעותר הוזהר והבין היטב את הדברים שנאמרו לו. כן נטען כי העותר שובץ לעבודת שירות באזור מגוריו כאשר הממונה ניסה כל העת לסייע לו אולם בהתנהלות העותר גרם לעצמו קשיים ושיבוץ מרוחק יותר. נטען כי העותר עבר 6 מקומות תעסוקה שונים וזאת בשל פניית המעסיקים להפסקת עבודתו לאור תפקודו הלקוי, בעיות משמעת רבות והיעדרויות מהעבודה. נטען כי מדובר בהחלטה סבירה שמוכרחה הייתה להינתן בנסיבות העניין ואין מקום להתערב בה.

דין והכרעה בעתירה:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי יש לדחות את העתירה מהטעם שהחלטת המשיב הינה החלטה סבירה, שניתנה לאחר הליך שימוע תקין, ולא מצאתי מקום להתערב בה בנסיבות העניין.

מהנתונים שהוצגו בפני עולה כי למרות הזדמנויות חוזרות ונשנות אשר ניתנו לעותר הוא אינו משכיל לבצע את יתרת עבודות השירות כסדרן. הוא נעדר מעבודות השירות ותפקודו בביצוען לקוי. העותר הועבר ל- 6 מקומות עבודה שונים ובוצעו לו 4 שיחות בירור, בעקבות תפקודו הלקוי. מטופסי שיחות הבירור עולה כי הוא נוהג לעזוב את מקום העבודה ללא הודעה, אינו מבצע את המשימות המוטלות עליו ואינו נשמע להוראות. לעותר נערכו שיחות בירור וניתנו לו אזהרות רבות בנוגע לתפקודו הלקוי, אך הוא לא השכיל לנצל את ההזדמנויות שניתנו לו ושב לתפקודו הלקוי. עם כל ההתחשבות וההבנה למצבו של העותר ונסיבותיו האישיות והמשפחתיות הקשות, לא ניתן לקבוע בנסיבות העניין כי החלטת המשיב הינה בלתי סבירה. כמו כן, לא ניתן לקבוע כי נפל פגם בהליך השימוע, המצדיק התערבות.

כאמור, לעותר ניתנו הזדמנויות לשפר את התנהגותו ולבצע את עבודתו כנדרש. כל אלו לא הועילו והעותר המשיך בסורו. נראה כי העותר לא הפנים את משמעות עונש המאסר שנגזר עליו. מאסר בעבודות שרות אינו דרך לריצוי עונש במסגרת של תכנית כבקשתך. מדובר בעונש מאסר אשר לפנים משורת הדין אינו מרוצה במתקן כליאה. לאסיר אשר נגזר עליו לרצות עונש של מאסר בעבודות שרות, חובה להגיע לעבודה בזמן ובמקום שנקבע על ידי המשיב. עם כל ההבנה למצבו של העותר ולנסיבות חייו הקשות, ניתנו לעותר מספר הזדמנויות ובנסיבות אלו על העותר היה להתאים עצמו לדרישות המשיב ולרצות את עבודות השירות במקום ובאופן שקבע המשיב. העותר לא עשה זאת ולא ניתן לקבל התנהלות זו של העותר. אינני מקל ראש בנסיבותיו האישיות הקשות של העותר ובקשיים בהם הוא נתקל, אך אין בכך כדי להצדיק אי התייצבות למקום העבודה שנקבע ואי ציות להוראות המשיב, למרות ההזדמנויות שניתנו לו לסיים את עבודות השירות.

בנסיבות אלו, אין מנוס מלדחות את עתירתו נגד החלטת המשיב להורות על הפסקה מנהלית של עבודות השירות, שכן מדובר בהחלטה סבירה שניתנה לאחר הליך שימוע תקין ואשר אין מקום להתערב בה. העתירה נדחית.

העותר יתייצב לרצות את יתרת עונשו בהתאם לרישומי שב"ס, 101 ימים, במאסר במתקן כליאה. העותר יתייצב למאסרו בבית מעצר קישון ביום 3.5.2015 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנדון לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336. יצוין כי החלטתי לדחות את מועד ההתייצבות למאסר כדי לאפשר לעותר לעבור הליך של מיון מוקדם.

**ניתן היום, כ"ג ניסן
תשע"ה, 12 אפריל
2015, במעמד העותר,
ב"כ העותר וב"כ
המשיבים.
ר' שפירא, ס. נשיא**